

STATSBIDRAG TILL JÄMSTÄLLDHETSPROJEKT 2023

Redogörelse av verksamheten under 2022
enligt förordning 2006:390

Jämställdhetsmyndigheten

Göteborg, juni 2023

Dnr: ALLM 2023/125

Omslagsfoto: Yuri Arcurs, Mostphotos.

Har du frågor om denna publikation, kontakta:

Josefina Andersson

Telefon 070-784 74 90

INNEHÅLL

Sammanfattning.....	4
Inledning.....	5
Utveckling av myndighetens uppföljning och kontroll	5
Vad statsbidraget använts till.....	6
Drygt 7 miljoner fördelades till 10 organisationer	6
Projektens verksamhet har bidragit till samtliga jämställdhetspolitiska delmål.....	6
Måluppfyllelse	8
Projektet redovisar hög måluppfyllelse.....	8
Exempel på faktorer som påverkat projektets måluppfyllelse och genomförande	8
Statsbidragets effekter	9
Projektet bidrar till bestående förändringar för målgruppen och i organisationernas egen verksamhet.....	9
Utveckling över tid.....	10
De senaste åren har antalet ansökningar minskat.....	10
Storleken på anslaget varierar över tid	10
Slutsatser	11
Bilaga 1: Beviljade Jämställdhetsprojekt	12
Action Aid International Sweden.....	12
Equmenia i Bromma.....	12
Fusion 12	
Realstars Ideell förening Sverige	13
RFSU Malmö.....	13
Rädda Barnen.....	13
Skogskvinnorna	14
Svenska skidförbundet.....	14
RFSL Stockholm	14

SAMMANFATTNING

Denna rapport redogör för de bidrag som Jämställdhetsmyndigheten har beviljat 2021, enligt förordningen (2006:390) om statsbidrag till jämställdhetsprojekt. Projekten har berört och bidragit till utvecklingen inom samtliga av regeringens jämställdhetspolitiska delmål. Flest projekt har bidragit till delmålet om jämställd hälsa.

Merparten av organisationerna redovisar att de uppnått samtliga mål som satts upp i ansökan. Resterande har delvis uppnått sina mål. En utmaning som återkommer i flera redovisningar är coronapandemin och efterföljande restriktioner. Framgångsfaktorer som återkommer i redovisningarna är extern samverkan samt förankring i projektets målgrupp.

Projektet redovisar bestående förändringar för projektens målgrupp och i organisationernas verksamhet. Dessa bestående förändringar innebär en grund för fortsatt arbete i linje med regeringens jämställdhetspolitiska mål. Det innebär därmed också att projektets resultat och organisationernas fortsatta arbete har möjlighet att bidra till samhälleliga och organisatoriska effekter på utvecklingen av jämställdhetsarbetet över tid.

Coronapandemin och efterföljande restriktioner samt invasionen av Ukraina och efterföljande flyktingmottagande har påverkat genomförandet av de projekt som beviljats statsbidrag. Det är troligt att det sjunkande antalet ansökningar 2021 och 2022 beror på coronapandemins påverkan på civilsamhällets organisationer och deras förutsättningar att planera för nyskapande utvecklingsarbete.

Jämställdhetsmyndigheten ser behov av att vart femte år genomföra en oberoende utvärdering av bidraget och att stärka kontrollen av organisationer som beviljas bidrag. Därtill finns behov av utvecklad uppföljning av verksamhet som bedrivs i projekten för att i högre grad kunna dra slutsatser om prestationsnära effekter uppnås.

INLEDNING

Rapporten bygger på de slutredovisningar, för 2021, som organisationerna lämnade till myndigheten när de avslutade sina projekt. Slutredovisningarna innefattar kvantitativa och kvalitativa frågor om bland annat måluppfyllelse, resultat och möjliga effekter i förhållande till statsbidragets syfte, genomförande och antaganden om tiden efter projektperioden. Slutredovisningen innehåller även en ekonomisk redovisning. Slutsatserna baseras på organisationernas egna värderingar av måluppfyllelse, resultat och möjliga effekter. Slutredovisningarna har lämnats in till myndigheten under år 2022 och i början av år 2023. Det kan finnas ett visst egenintresse för organisationerna att redovisa goda resultat.

Jämställdhetsmyndigheten prövar, enligt förordningen (2017:937) med instruktion för Jämställdhetsmyndigheten, frågor om statsbidrag utifrån gällande författningar där myndigheten har ett sådant uppdrag. Enligt förordningen (2006:390) om statsbidrag till jämställdhetsprojekt ska myndigheten årligen lämna en sammanfattande redogörelse för vad bidragen använts till och om möjligt, en bedömning av statsbidragets möjliga effekter i förhållande till syftet med bidragen. För att ett projekt ska kunna beviljas bidrag ska syftet vara att främja jämställdhet mellan kvinnor och män och ligga inom ramen för regeringens mål för jämställdhetspolitiken. Enligt förordningen ska projekt prioriteras som är nyskapande, ger kunskap till utvecklingen av jämställdhetsarbetet och inte kan finansieras med andra medel. Bidrag får lämnas till ideella föreningar och stiftelser.

Utveckling av myndighetens uppföljning och kontroll

Jämställdhetsmyndigheten är en av fyra myndigheter som Riksrevisionen har granskat vad gäller bidragsgivning till civilsamhället i rapporten Tillit och kontroll – statlig bidragsgivning till civilsamhället RiR 2023:7. Jämställdhetsmyndigheten ställer sig positiv till rapportens innehåll och lägger iakttagelser, slutsatser och rekommendationer till grund för stärkt kontroll av myndighetens arbete med statsbidrag. Vi har igångsatt metodutveckling för verksamhetsbesök hos organisationer som tilldelats bidrag och utökar kontrollen av organisationerna genom att också utföra internetbaserade sökningar, skrivbordskontroller och stickprovsgranskningar.

Jämställdhetsmyndigheten bedriver också ett utvecklingsarbete för att i högre utsträckning kunna dra slutsatser om resultat och prestationsnära effekter av beviljade statsbidrag. Det handlar bland annat om utveckling av ansöknings- och slutredovisningsformulär.

VAD STATS BIDRAGET ANVÄNTS TILL

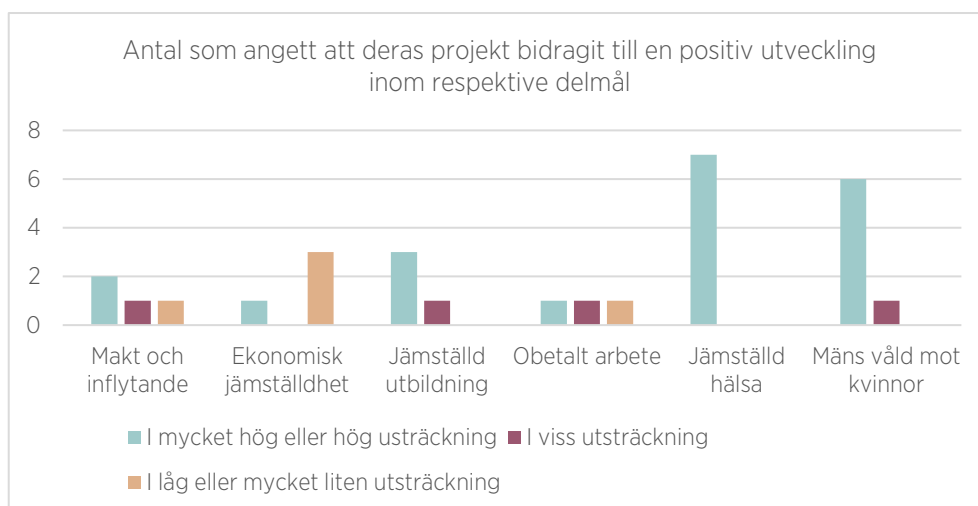
Här beskrivs vad statsbidraget har använts till, de resultat som organisationerna redovisar samt relationen till de jämställdhetspolitiska delmålen.

Drygt 7 miljoner fördelades till 10 organisationer

Jämställdhetsmyndigheten tog emot 69 ansökningar och av dessa beviljades 10 ansökningar med ett totalt belopp om 7 011 tkr¹. Efter att myndigheten fattat beslut meddelade en organisation att de på grund av coronapandemin inte kunde genomföra projektet som planerat. Det totala utbetalade beloppet blev därför 5 763 tkr. De ansökningar som avslogs uppfyllde inte förordningens villkor eller bidrog inte i tillräckligt hög utsträckning till förordningens syfte i jämförelse med andra sökande. Under bidragsperioden har organisationerna tillsammans använt 94 procent av utbetalt statsbidrag och återbetalat totalt 377 tkr.

Projektens verksamhet har bidragit till samtliga jämställdhetspolitiska delmål

Projektet har bidragit till samtliga sex jämställdhetspolitiska delmål. Delmålet *Jämställd hälsa* har flest projekt bidragit till. Flera projekt anger att de har berört fler delmål än de planerat för i ansökan.

Figur 1 Redogörelse i vilken utsträckning organisationerna uppskattar att deras projekt bidragit till en positiv utveckling inom respektive delmål.

¹ Vilka som mottagit statsbidrag och en kort beskrivning av projekten framgår av bilaga 1.

En jämn fördelning av makt och inflytande

Två av projekten har bidragit till delmålet om en jämnare fördelning av makt och inflytande mellan kvinnor och män.

Ett projekt har verkat för att stoppa kvinnlig könsstympning. Det andra projektet har syftat till att öka andelen kvinnor som är aktiva inom skogsbranschen. Projekten har genomfört cirkelsamtal, kunskapshöjande insatser, utbildningar samt startat ett nytt nätverk för kvinnor i skogsbranschen.

Ekonomisk jämställdhet

Ett projekt har i huvudsak bidragit till delmålet om ekonomisk jämställdhet. Projektet hade som ambition att öka kvinnors möjligheter till ett aktivt skogsägarskap på samma villkor som män, bland annat genom ett nytt nätverk. Flera andra projekt har bidragit till delmålet om ekonomisk jämställdhet.

Jämställd utbildning

Två projekt har bidragit till utvecklingen inom jämställd utbildning. Ett av projekten har bland annat inkluderat kunskap om kvinnliga idrottares förutsättningar i organisationens redan befintliga utbildningar. Ett projekt menar att de på sikt kan bidra till att påverka kvinnors och flickors utbildningsval.

Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet

Två projekt har bidragit till utvecklingen inom delmålet om jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Ett av dem har haft unga romska tjejer och killar som primär målgrupp och har genom seminarier, workshoppar och föreläsningar diskuterat olika aspekter av området med målgruppen.

Jämställd hälsa

Det delmål som flest projekt bidragit till är jämställd hälsa. Ett av projekten har låtit Mittuniversitetet utvärdera sin utbildningsinsats kopplad till jämställd hälsa. Goda resultat redovisas för den arbetsmodell som tagits fram i projektet. Ett av projekten har tagit fram en forskningsöversikt och genomfört en informationsinsamling för få ökad kunskap om målgruppens behov vid vårdkontakter och vilka hälsofrämjande åtgärder som leder till jämställd hälsa. Projekten har också berört frågor kopplade till kvinnors psykiska hälsa och välmående och kopplar samman frågor om jämställd hälsa med trygg och meningsfull fritid.

Mäns våld mot kvinnor ska upphöra

Merparten av projekten har bidragit till delmålet om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Projekten har bland annat arbetat med metodutveckling och kunskapsspridning inom hedersrelaterat våld och förtryck inklusive könsstympning, prostitution och människohandel för sexuella ändamål samt sexuella trakasserier.

MÅLUPPFYLLELSE

Här sammanfattas organisationernas beskrivningar av projektens måluppfyllelse, utmaningar och framgångsfaktorer.

Projektet redovisar hög måluppfyllelse

Sex av de genomförda projekten har uppnått samtliga projektmål som de angav i ansökan. Resterande tre projekt har delvis uppnått sina mål.

I slutredovisningarna tar organisationerna upp faktorer som påverkat projektens måluppfyllelse. Coronapandemin och efterföljande restriktioner har påverkat genomförandet och måluppfyllelsen. En återkommande framgångsfaktor är målgruppens engagemang. Myndigheten har godkänt förändringar under projektperioden för att anpassa projekten efter restriktioner och förändrade förutsättningar. Syftet var att så långt det är möjligt bidra till att organisationerna skulle kunna genomföra projekten.

Exempel på faktorer som påverkat projektets måluppfyllelse och genomförande

- Coronapandemin och dess efterföljande restriktioner samt invasionen av Ukraina och efterföljande flyktmottagande krävde att organisationerna delvis ställde om sin verksamhet vilket påverkade genomförandet. En organisation menar att möjligheten till en nära dialog med myndigheten gjort det möjligt att arbeta flexibelt under pandemin.
- Deltagarnas aktiva deltagande och engagemang i projektets utformning och genomförande samt att relevanta målgrupper efterfrågat projektets resultat har haft positiv inverkan på projektets genomförande. En organisation uppger att intresset från målgruppen gjorde att insamlat material blev större än planerat. Organisationen fick då avsätta mer tid än planerat för analys, genomgång och bearbetning. Detta påverkade slutresultatet positivt då underlaget och därmed kunskapen om målgruppen ökade.
- Reglerad samverkan från lokal till nationell nivå med exempelvis ett lärosäte, en forskningsgrupp, skolor samt andra aktörer inom samma näring har bidragit positivt till genomförandet.

STATSBIDRAGETS EFFEKTER

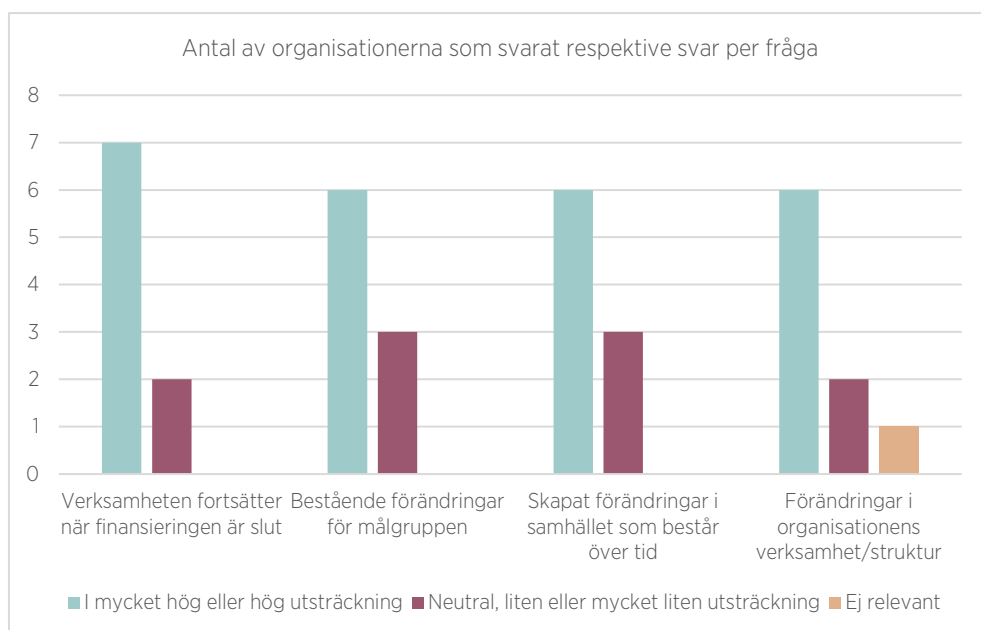
Myndigheten bedömer statsbidragets effekter i förhållande till syftet med statsbidraget. Vi redovisar här frågor i slutredovisningarna som visar på faktorer som kan leda till samhällseffekter på sikt.

Projekten bidrar till bestående förändringar för målgruppen och i organisationernas egen verksamhet

Merparten av organisationerna uppger att projektet i mycket hög eller hög utsträckning bidragit till bestående förändringar för projektets målgrupp. Projekten har också bidragit till att skapa förändring i samhället som syftar till att främja jämställdhet mellan kvinnor och män och som består över tid.

Flera organisationer uppger att projekten har lett till förändringar i organisationens verksamhet och struktur som fortsätter efter projektidens slut.

Det innebär att projektens resultat och organisationernas fortsatta arbete bidrar till samhällseliga och organisatoriska möjliga effekter på utvecklingen av jämställdhetsarbetet över tid.

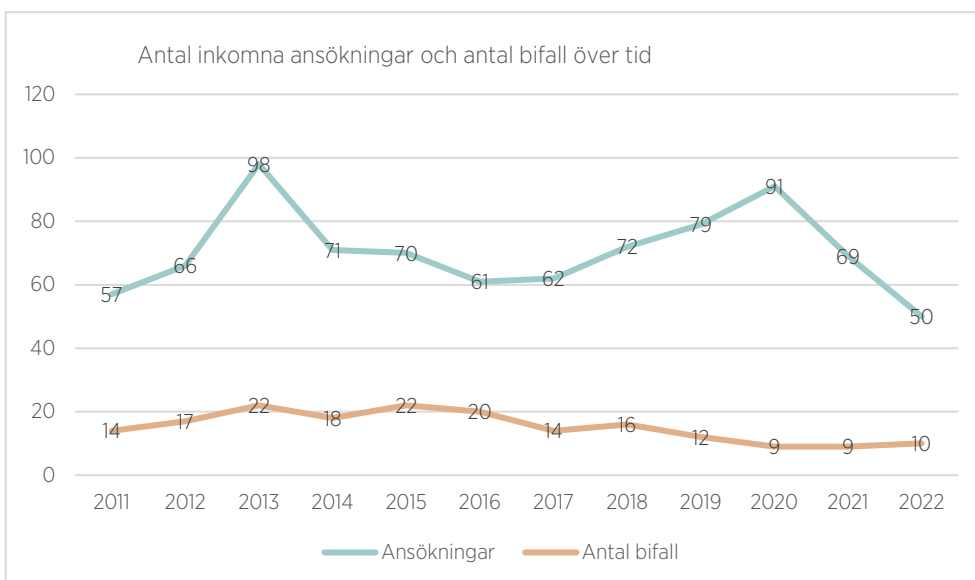
Figur 2 Redogörelse för organisationernas bedömningar statsbidragets betydelse.

UTVECKLING ÖVER TID

Här redovisas utvecklingen av bidraget till jämställdhetsprojekt över tid.

De senaste åren har antalet ansökningar minskat

Ansökningarna om statsbidrag till jämställdhetsprojekt har varierat under en tioårsperiod med toppar 2013 och 2020. De senaste två åren har antalet inkomna ansökningar minskat.² En förklaring kan vara att coronapandemin och efterföljande restriktioner har påverkat organisationernas förutsättningar att bedriva utvecklingsarbete både 2021 och 2022.

Figur 3 Antalet inkomna och beviljade ansökningar över tid. Statistik från Jämställdhetsmyndigheten från 2018 och framåt. Åren före 2018 är uppgifter från de myndigheter som tidigare fördelade statsbidrag till jämställdhetsprojekt.

Storleken på anslaget varierar över tid

Anslaget som fördelas av regeringen till myndigheten har varierat över tid. Vid Jämställdhetsmyndighetens första utlysning 2018 var anslaget 15 miljoner kronor. År 2019 sänktes anslaget till 10 miljoner kronor, för att de kommande två åren sänkas till 7 miljoner kronor. År 2022 höjdes anslaget till 10 miljoner kronor.

² Uppgift för år 2023 kan inte lämnas då utlysningen av bidraget inte stängt när denna rapport färdigställs.

SLUTSATSER

- Utifrån organisationernas slutredovisningar drar Jämställdhetsmyndigheten slutsatsen att beviljade statsbidrag till jämställdhetsprojekt har uppfyllt de mål som satts upp för projekten. Projekten har bidragit till regeringens jämställdhetspolitiska mål samt till utvecklingen av jämställdhetsarbetet i enlighet med förordningens syfte. De enskilda projekten bidrar ofta till flera av de jämställdhetspolitiska delmålen.
- Organisationerna rapporterar om organisatoriska och strukturella förändringar som bidragit till nya mål i organisationernas jämställdhetsarbete.
- Flera av de som beviljats statsbidrag arbetar inte huvudsakligen med jämställdhetsfrågor. Statsbidraget har inneburit en möjlighet för dessa organisationer att i större utsträckning bedriva jämställdhetsarbete. Statsbidraget har bidragit till att lyfta upp jämställdhet i fler aktörers ordinarie verksamhet.
- Coronapandemin och efterföljande restriktioner påverkat genomförandet av de projekt som beviljats statsbidrag. I flera fall underlättade en nära dialog med myndigheten genomförandet av projekten och möjligheten att anpassa verksamheten till förändrade förutsättningar. Det är också troligt att det sjunkande antalet ansökningar 2021 och 2022 beror på coronapandemins påverkan på civilsamhällets organisationer och deras förutsättningar att planera för nyskapande utvecklingsarbete.
- För att kunna dra slutsatser om statsbidragets resultat och effekter på övergripande nivå krävs utvärderande insatser över tid. Jämställdhetsmyndigheten ser behov av att vart femte år genomföra en oberoende utvärdering av bidraget. Utvärderingen bör särskilt ta hänsyn till hur bidragsgivningen uppfyller syftet med bidraget.
- Jämställdhetsmyndigheten ser även behov av utvecklad kontroll av organisationer som beviljas bidrag. Därtill finns behov av utvecklad uppföljning av verksamhet som bedrivs i projekten för att i högre grad kunna dra slutsatser om prestationsnära effekter.

BILAGA 1: BEVILJADE JÄMSTÄLLDHETSPROJEKT

Förteckning, med kort presentation och belopp, över de jämställdhetsprojekt som Jämställdhetsmyndigheten beviljade 2021.

Action Aid International Sweden

Projektnamn: Attitydförändring för att stoppa kvinnlig könsstympling
Beviljat belopp: 956 700 kronor

Projektet syftar till att minska förekomsten av könsstympling av flickor och kvinnor genom att utveckla, anpassa och använda en metod för attitydförändringar. Genom att använda metoden och involvera målgruppen i arbetet strävar projektet efter att skapa långsiktiga attitydförändringar och hållbar förändring. Den huvudsakliga målgruppen består av de som själva är påverkade av könsstympling. Projektet genomförs primärt i Stockholm och Göteborg men kommer även att nå målgruppen digitalt. Organisationen har beviljats statsbidrag under 2019 och 2020 för att sprida information om könsstympling av flickor och kvinnor (orsaker, konsekvenser, möjlighet till hjälp och rättigheter) samt förbereda för metodens fortsättning efter att projektet är klart.

Equmenia i Bromma

Projektnamn: Ett Equmenia där alla får växa
Beviljat belopp 163 500 kr

Syftet med projektet är att implementera ett varaktigt normkritiskt perspektiv i rörelsens värdegrund, utbildningar och material. Projektets målsättning är att främja jämställdhet mellan kvinnor och män samt mångfald och inkludering på lokal, regional och nationell nivå. Detta ska göras genom att både se över materialet som organisationen använder sig av och höja kompetensen hos personalen. Organisationen ska ta fram åtgärder och förslag på förbättringar som kan spridas inom kyrkorörelsen.

Fusion

Projektnamn: Vad är min roll?
Beviljat belopp: 229 740 kronor

Projektet syftar till att stärka inflytandet för unga romer i frågor som rör jämställda livsvillkor, hälsa och utbildning, makt och inflytande samt barns rättigheter. Projektet riktar sig primärt till unga romska tjejer, men även till unga romska killar och familjer. Projektet ska genomföras i nära samverkan med målgruppen och består av en rad aktiviteter som workshops, diskussionsgrupper, föreläsningar och presentation av förebilder. Projektet genomförs i Västra Götalands län.

Realstars Ideell förening Sverige

Projektnamn: Frihet från sexuell exploatering – insatser mot efterfrågan

Beviljat belopp: 414 200 kronor

Projektet ska genomföra en kampanj och en studie med syfte att motverka köp av sexuella tjänster, prostitution och människohandel. Projektet består av två delar. Dels ska organisationen genomföra en digital kampanj som riktar sig till personer på nätet som planerar att genomföra köp av sexuella handlingar. Kampanjen riktar sig också till personer som är intresserade av att motverka sexuell exploatering. Dels ska projektet genomföra en studie om mäns syn på köp av sexuella handlingar, prostitution och människohandel. Projektet kommer också att via digitala kanaler sprida kunskap om och uppmuntra till dialog kring prostitution och människohandel kopplat till exempelvis thaimassagebranschen och digitala bordeller.

RFSU Malmö

Projektnamn: Sexualupplysning för alla

Beviljat belopp: 1 010 435 kronor

Projektet syftar till att ta fram ett sexualupplysningsmaterial som är särskilt anpassat för särskole- och autismklasser. Materialet ska enligt projektet ta upp ämnen som sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, jämställda och ömsesidiga relationer och samtycke samt HBTQ, normer och identitet. Materialet ska kunna användas av RFSU:s skolinformatörer, av lärare och av organisationer som arbetar med sexualupplysning. Projektet genomförs i samarbete med Ystads gymnasium. Materialet kommer att tillgängliggöras i hela landet via RFSU:s metodbank.

Rädda Barnen

Projektnamn: Unga samtal – om kärlek, sexualitet, samtycke, integritet, övergrepp och våld

Beviljat belopp: 956 620 kronor

Projektet syftar till att utveckla samtalsmaterial från Rädda Barnen och andra aktörer med fokus på unga i socioekonomisk utsatthet i städer och landsbygder. Rädda barnen ska sammanställa detta i en digital verktygslåda. Samtalsmaterialet ska kunna vara ett stöd till vuxna som möter unga i socioekonomisk utsatthet. Det ska täcka in teman som kärlek, sexualitet, samtycke, integritet, övergrepp och våld, med syftet att arbeta förebyggande för att bidra till det jämställdhetspolitiska målet om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Projektet ska genomföras inom befintlig samtalsverksamhet med de unga som organisationen möter i sina samtalsforum, tillsammans med Rädda Barnens lokala och regionala samarbetspartners.

Skogskvinnorna

Projektamn: Upptaktsträff för svenska kvinnliga skogsnätverk

Beviljat belopp: 161 000 kronor

Projektet syftar till att skapa förutsättningar för samarbete mellan de grupperingar som på olika håll i landet arbetar med jämställdhetsfrågor inom skogsbruket. Projektet kommer att genomföra en större upptaktsträff samt en mindre uppföljande träff som ska lägga grunden för det gemensamma vidare arbetet. Projektet genomförs gemensamt av sex intresseorganisationer: Skogskvinnorna i Värmland, Dryaderna i Halland, Grenverket i Blekinge, Skogskvinnorna i Småland, Skogskällingarna på Gotland och Spillkråkan.

Svenska skidförbundet

Projektamn: Utbildningsintervention för främjande av idrottande kvinnors hälsa, välbefinnande och prestation

Beviljat belopp: 815 500 kronor

Projektet syftar till att förbättra den idrottande kvinnans hälsa, välmående och prestationsförmåga genom att öka kunskapsnivån hos aktiva och tränare. Målbilden är att alla skidåkande kvinnor (och tränare) genom Svenska skidförbundets regi ska ha haft möjlighet att ta del av ett utbildningskoncept som tagits fram i samarbete med forskare vid Vintersportcentrum på Mittuniversitetet. Förutom utbildningsinterventionen är målet även en till tre vetenskapliga publikationer som beskriver nuläget för de idrottande kvinnorna och deras tränare på olika nivåer, från junior till senior. Projektet ska också sprida projektet som en modell till andra intresserade idrottsförbund.

RFSL Stockholm

Projektamn: Kvinnor i fokus

Beviljat belopp: 1 055 000 kronor

Syftet med projektet är att undersöka vad kvinnor som har sex med kvinnor behöver för att kunna uttrycka sina vårdbehov för att på så sätt uppnå en bättre och mer jämställd hälsa. Projektets målsättning är ökad kunskap om målgruppens behov vid vårdkontakter och vilka hälsoförebyggande åtgärder som behövs. I projektet ska RFSL Stockholm ta fram en kunskapsöversikt över befintlig forskning med fokus på målgruppens vårdbehov och hälsa samt ett underlag för hälsoförebyggande insatser för målgruppen.

Jämställdhetsmyndigheten | Box 73, 424 22 Angered | Besöksadress: Angereds torg 9
031-392 90 00 | <mailto:info@jamstalldhetsmyndigheten.se> | www.jamstalldhetsmyndigheten.se